

СУФІЙСЬКІ ПРИТЧІ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2024

ЗВУК ЛЯПАСА

На березі річки сидів заглиблений у свої думки дєрвіш, споглядаючи повільний плин води. Якийсь перехожий, побачивши оголену дєрвішеву шию, не стримався і з усього маху дав йому дзвінкого ляпаса. Дєрвіш, певна річ, підхопився, щоб відповісти на кривду.

— Зажди, — сказав перехожий, — ти, звісно ж, маєш право вдарити мене. Та спершу скажи, що викликало звук ляпаса: моя долоня чи твоя шия?

Та дєрвіш аж ніяк не збирався заходити в такі роздуми.

— Послухай, я не бажаю з тобою розмовляти... Це тобі хочеться снувати в голові всякі теорії, доки тобі не болить так, як мені. Зараз дам тобі доброго ляща, тоді й відповідай собі сам, якщо тобі так цікаво.

УВАГА Й НЕУВАГА

Якось між двома учнями суфійської школи сталася така розмова:

— Я, здається, скоро помру, якщо наш наставник і далі не звертатиме на мене уваги. Адже так триває уже десять років! Через це я почуваюся неуком. Я прийшов сюди, щоб учитися, а мені не дають змоги цього робити.

Другий учень не погодився з ним:

— А я радше помру, — сказав він, — якщо наш учитель перестане висміювати мене. Я теж почуваюся неуком, та це змушує мене рухатися на шляху до Істини.

Після цього між усіма учнями спалахнула суперечка, що тривала аж до вечора, поки прийшов учитель. Він заспокоїв учнів і попросив їх пояснити, в чому річ. У цей момент один з них сів поміж сперечальниками й підняв руку.

— Кажи, — звелів учитель.

— Я хочу попросити вас і далі ігнорувати того, хто сидить ліворуч від мене, поки він не помре. І ще я прошу вас, учителю, почати ігнорувати того, хто від мене праворуч, з тією ж метою. І тоді всі інші зможуть сприймати ваші бажання, а ми, нарешті, зможемо чогось навчитися й позбудемося істеричних новачків.

ГОРОБЕЦЬ І КУРКА

Якось розбалакалися горобець і курка. Горобець сидів на кам'яній огорожі, а курка стояла внизу.

— Послухай-но, курко, — почав розмову горобець, — чи не набридло тобі лише ходити по землі й дзьобати зерно? Адже ти навіть літати розучилася.

— Неправда, не розучилася! — образилася курка, замахала з усієї сили крилами й злетіла-таки на огорожу.

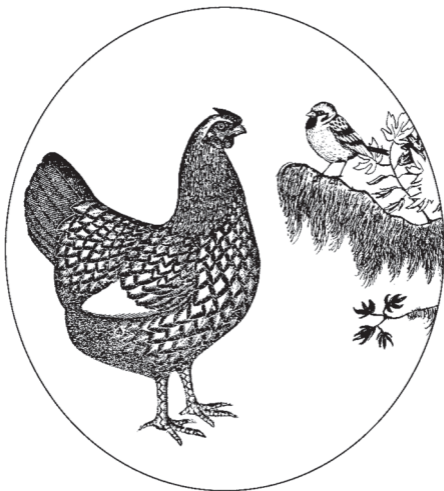
Задоволена, вона й собі спитала горобця:

— А ось тепер ти скажи: тобі не набридло літати, шукаючи собі їжу? Я ось живу в курнику, хазяйка щодня підсипає зерно в годівницю — дзюбай, скільки хочеш, і жодних тобі турбот.

Аж тут налетів сильний вітер. Курка спробувала втриматися, та хай як старала-

ся, все одно беркицьнула на землю. А горобець спокійно злетів, політав навкруги, а як вітер ущух, знову сів на огорожу.

— Бачиш, — сказав горобець, — ти така велика, а сподіваєшся тільки на годівницю. Ось ти хотіла обіпертися на кам'яну стіну, я ж звик спиратися тільки на свої крила й сам собі в житті опора.

НЕСПРАВЖНІЙ СУФІЙ

Містом ходив чоловік із кустратою нечесаною бородою, брудним волоссям, у плащі з каптуром і чотками на шиї. Кожному стрічному цей чоловік з гордістю заявляв, що «він суфій і пізнав суфійську науку».

— Для чого ти це робиш? — спитав чоловіка справжній суфій.

«Суфій» відповів, що він, мовляв, іде за настановами, записаними в книзі для всіх, хто стає на шлях суфія.

— Проте книгу цю написано сто років тому, вона давно застаріла! — вигукнув справжній суфій, побачивши книгу.

— То й що, — відповів «суфій», — може, й так. Я ж знайшов її тільки минулого місяця!

ЗМІСТ

Пекельний вогонь	5
Пожадливість, догідливість і неможливість	6
Великий світ	8
Звук ляпаса	12
Увага й неувага	13
Горобець і курка	15
Несправжній суфій	18
Час, місце, люди й метод	19
Вершник і змія	24
Подобається — не подобається	27
Дурень і верблюд	30
Гороскоп	31
Як правильно сідати	33
Випробування	35
Як виник переказ	38
Як знайти потрібного лікаря й причину хвороби	40
Дервіш і вчений	42
Комар Намус і слон	43
Милиці	47
Поневіряння й багатство	49
Веслувати одним веслом	50

Майстер у палаці	51
Майстерність	52
Майстер і чайна чашка	56
Скільки на світі шукачів істини?	58
Небесний плід	59
Без смутку	61
Обвинувач суфіїв	62
Навчання покірливості	64
Подарунок імаму	66
Низький уклін злодію	71
Остання крапля	72
Послідовник пророка	77
Воротар	79
Прокляття	80
Суперечка	81
Розмова про бога	83
Рятівна брехня	84
Чи встряє кістка в собачу суперечку?	86
Істотна різниця	88
Щастя й хвіст	89
Чого ти навчився в суфія?	90
Філолог і дервіш	92
Черепаша та скорпіон	94
Чотири розради	96

Як навчитись усміхатися	98
Чорний раб і собака	100

СУФІЙСЬКІ ПРИТЧІ ВІД РУМІ

Бакалійник і його папуга	105
Везіння злодія	107
Татуйований лев	110
Дурень, що втікає від смерті	112
Глухий, що відвідав хворого	114
Халіф і Лайлі	119
Лисиця, вовк і лев на полюванні	121